

**FIȘA DISCIPLINEI****1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Drept
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE DREPT PUBLIC
1.4 Domeniul de studii	Drept
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studii / Calificarea	Criminalistică

**2. Date despre disciplină**

2.1 Denumirea disciplinei	Expertiza criminalistică a scrisului și a documentelor						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. Dr. ANCURA ELENA FRANT						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. Dr. ANCURA ELENA FRANT						
2.4 An de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tip de evaluare*	E	2.7 Regimul disciplinei**	Ob

\*E – Examen / C – Colocviu / V – Verificare

\*\*OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

**3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)**

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					50
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					40
Pregătire seminare/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					40
Tutoriat					1
Examinări					2
Alte activități					0

3.7 Total ore studiu individual*	133
3.8 Total ore pe semestru	175
3.9 Numărul de credite	7

**4. Precondiții - De curriculum (dacă este cazul)**

Condițiile specifice admiterii la masterul de Criminalistică
--

## 5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Prezență recomandată
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	Prezență obligatorie, conform Regulamentului Facultății de Drept privind evaluarea studenților, promovarea examenelor și a anilor de studii

## 6. Obiective

Obiective generale: Ca urmare a studiului caracteristicilor scrisului, masteranzii vor putea să stabilească diferența dintre diferitele categorii de scris și să evidențieze elementele care indică autenticitatea sau faptul că un scris a fost falsificat (inclusiv cu referire la semnătură). De asemenea, vor putea să indice elementele care diferențiază cernelurile sau alte substanțe folosite la scriere. Studiul elementelor specifice documentelor va furniza masteranzilor capacitatea de evidențiere a elementelor care indică autenticitatea unui document, prin analiza conținutului propriu-zis, dar și a aspectelor care țin de structura materialului-suport al unui anumit document. Prin însușirea noțiunilor prezentate mai sus, masteranzii vor putea să organizeze pașii unei investigații criminalistice care are drept obiect analiza scrisului și a documentelor.

Obiective specifice: La finalizarea cu succes a studiului specific acestei discipline, masteranzii vor fi capabili să:

- ♣ explice care sunt principalele caracteristici ale scrisului și ale documentelor;
- ♣ descrie care sunt modalitățile prin care se poate evidenția caracterul autentic al unui scris sau al unui document;
- ♣ utilizeze instrumentarul de tehnică criminalistică specific expertizei scrisului și documentelor.

## 7. Competențe/Rezultate ale învățării

- Realizează expertize criminalistice
- Consemnează dovezile
- Interpretează cerințe tehnice
- Stabilește relații de colaborare
- Abordează problemele în mod critic

## 8. Conținut

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1. Importanța cercetării scrisului și a documentelor în cadrul investigației criminalistice. Elemente de semiotică	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Referințe bibliografice- a se consulta capitolele aferente temei din referințele: 1,2,3,4,5,6,7,15,17.
2. Caracteristicile generale ale scrisului	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Referințe bibliografice- a se consulta capitolele aferente temei din referințele: 1,2,3,13,17.
3. Caracteristicile speciale ale scrisului	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Referințe bibliografice- a se consulta capitolele aferente temei din referințele: 1,2,3,13,17
4. Expertiza criminalistică a semnăturii	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea;	2 ore Referințe bibliografice- a se consulta capitolele aferente temei din

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
	- Folosirea metodelor interactive de predare.	referințele: 2,3,8,12.
5. Analiza cernelurilor și a altor substanțe folosite la scriere	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Referințe bibliografice- a se consulta capitolele aferente temei din referințele: 1,13,17.
6. Analiza materialului-suport al unui înscris	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Referințe bibliografice- a se consulta capitolele aferente temei din referințele: 1,13,17.
7. Tipuri de fals în înscrisuri. Modalități de falsificare	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Referințe bibliografice- a se consulta capitolele aferente temei din referințele: 1,2,6,16.
8. Metode tehnice de stabilire a autenticității unui înscris	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Referințe bibliografice- a se consulta capitolele aferente temei din referințele: 1,2,13,17.
9. Expertiza grafoscopică utilizată în investigarea infracțiunilor privind operele de artă	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Referințe bibliografice- a se consulta capitolele aferente temei din referințele: 14.
10. Investigarea falsurilor în documente oficiale	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Referințe bibliografice- a se consulta capitolele aferente temei din referințele: 1,2,17.
11. Expertiza documentelor realizate prin utilizarea dispozitivelor moderne (imprimante și copiatoare)	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Referințe bibliografice- a se consulta capitolele aferente temei din referințele: 17.
12. Falsificarea bancnotelor. Tehnici de investigare	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Referințe bibliografice- a se consulta capitolele aferente temei din referințele: 17.
13. Elemente tehnice privind ridicarea și conservarea înscrisurilor	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Referințe bibliografice- a se consulta capitolele aferente temei din referințele: 1,2,13,17.
14. Direcțiile de evoluție și impactul noilor tehnologii în expertiza criminalistică a scrisului și a documentelor.	- Prelegerea, explicația, exemplificarea, dezbateră, expunerea sistematică, problematizarea; - Folosirea metodelor interactive de predare.	2 ore Referințe bibliografice- a se consulta capitolele aferente temei din referințele: 2,3.

## Bibliografie

### Principală:

1. FRANȚ Ancuța Elena, Criminalistică. Curs Universitar, Ediția a III-a, revăzută și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2023.
2. IONESCU Lucian, Expertiza criminalistică a scrisului, Ediția a 2-a, Editura C.H. Beck, București, 2010.
3. ALĂMOREANU Sorin, Teorie și practică în expertizele grafice. Note de curs pentru master, Ed. Hamangiu, București, 2023.

### Suplimentară:

4. ALĂMOREANU Sorin, Problematika expertizelor criminalistice. Note de curs pentru studii de master, Ed. Hamangiu, București, 2013.
5. BOIA Aurel, Introducere în grafologie și expertiza grafică, Imprimeria Tiparul Universitar, București, 1944.
6. CIOPRAGA Aurel, IACOBUȚĂ Ioan, Criminalistică, Ed. Junimea, Iași, 2001.
7. CONSTANTIN Radu, Grafologie. Personalitatea în scris, Ed. ASAB, București, 2007.
8. FRĂȚILĂ Adrian, PĂȘESCU Gheorghe, Expertiza criminalistică a semnăturii, Ed. Național, București, 1997.
9. FRĂȚILĂ Adrian, CONSTANTIN Radu, Expertiza grafică și raționamentul prin analogie, Ed. Tehnică, București, 2000.
10. FRĂȚILĂ Adrian, PĂȘESCU Arin, VASILESCU Andreea Diana, Expertiza criminalistică a scrisurilor dezorganizate, Ed. Continent XXI, București, 2002.
11. FRĂȚILĂ Adrian, PĂȘESCU Gheorghe, VASILESCU Andreea Diana, Expertiza criminalistică a cifrelor, Ed. Oscar Print, București, 2003.
12. FRĂȚILĂ Adrian, PĂȘESCU Gheorghe, Expertiza criminalistică a scrisului și semnăturii de quantum redus, Ed. Pro Universitaria, București, 2008.
13. LAZĂR Augustin, ALĂMOREANU Sorin, Expertiza criminalistică a documentelor. Aspecte tactice și tehnice, Ed. Lumina Lex, București, 2008.
14. MATEI Gabriela, Investigarea criminalistică a infracțiunilor privind operele de artă și artefactele arheologice, Ed. Universul Juridic, București, 2010.
15. NEGRU Mihail, Tratat practic de grafologie științifică, Ed. Universul, București, 1943.
16. SANDU Dumitru, Falsul în acte. Descoperire și combatere prin mijloace criminalistice, Ed. Lumina Lex, București, 1994.
17. STANCU Emilian, Tratat de criminalistică, ediția a 6-a, revăzută, Ed. Universul Juridic, București, 2015.
18. Revista română de criminalistică, revistă editată de Asociația Criminaliștilor din România.

8.2 Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1. Importanța cercetării scrisului și a documentelor în cadrul investigației criminalistice. Elemente de semiotică. Caracteristicile generale ale scrisului	Activitatea de seminar pune în discuția masteranzilor aspectele teoretice (predate) și aspecte practice (spețe, studii de caz). Modalitatea efectivă de lucru constă în adresarea de întrebări și lămurirea neclarităților masteranzilor, prin purtarea unui dialog permanent.	2 ore Referințe bibliografice- a se consulta capitolele aferente temei din referințele: 1,2,3,4,5,6,7,13,15,17.
2. Caracteristicile speciale ale scrisului. Expertiza criminalistică a semnăturii	Activitatea de seminar pune în discuția masteranzilor aspectele teoretice (predate) și aspecte practice (spețe, studii de caz). Modalitatea efectivă de lucru constă în adresarea de întrebări și lămurirea neclarităților masteranzilor, prin purtarea unui dialog permanent.	2 ore Referințe bibliografice- a se consulta capitolele aferente temei din referințele: 1,2,3,8,12,13,17.

8.2 Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
3. Analiza cernelurilor și a altor substanțe folosite la scriere. Analiza materialului-suport al unui înscris	Activitatea de seminar pune în discuția masteranzilor aspectele teoretice (predate)și aspecte practice (spețe, studii de caz). Modalitatea efectivă de lucru constă în adresarea de întrebări și lămurirea neclarităților masteranzilor, prin purtarea unui dialog permanent.	2 ore Referințe bibliografice- a se consulta capitolele aferente temei din referințele: 1,13,17.
4. Tipuri de fals în înscrisuri. Modalități de falsificare. Metode tehnice de stabilire a autenticității unui înscris	Activitatea de seminar pune în discuția masteranzilor aspectele teoretice (predate)și aspecte practice (spețe, studii de caz). Modalitatea efectivă de lucru constă în adresarea de întrebări și lămurirea neclarităților masteranzilor, prin purtarea unui dialog permanent.	2 ore Referințe bibliografice- a se consulta capitolele aferente temei din referințele: 1,2,6,13,16,17.
5. Expertiza grafoscopică utilizată în investigarea infracțiunilor privind operele de artă. Investigarea falsurilor în documente oficiale	Activitatea de seminar pune în discuția masteranzilor aspectele teoretice (predate)și aspecte practice (spețe, studii de caz). Modalitatea efectivă de lucru constă în adresarea de întrebări și lămurirea neclarităților masteranzilor, prin purtarea unui dialog permanent.	2 ore Referințe bibliografice- a se consulta capitolele aferente temei din referințele: 1,2,14,17.
6. Expertiza documentelor realizate prin utilizarea dispozitivelor moderne (imprimante și copiatoare). Falsificarea banconotelor. Tehnici de investigare	Activitatea de seminar pune în discuția masteranzilor aspectele teoretice (predate)și aspecte practice (spețe, studii de caz). Modalitatea efectivă de lucru constă în adresarea de întrebări și lămurirea neclarităților masteranzilor, prin purtarea unui dialog permanent.	2 ore Referințe bibliografice- a se consulta capitolele aferente temei din referințele: 17.
7. Elemente tehnice privind ridicarea și conservarea înscrisurilor. Direcțiile de evoluție și impactul noilor tehnologii în expertiza criminalistică a scrisului și a documentelor.	Activitatea de seminar pune în discuția masteranzilor aspectele teoretice (predate)și aspecte practice (spețe, studii de caz). Modalitatea efectivă de lucru constă în adresarea de întrebări și lămurirea neclarităților masteranzilor, prin purtarea unui dialog permanent.	2 ore Referințe bibliografice- a se consulta capitolele aferente temei din referințele: 1,2,3,13,17.

## Bibliografie

### Principală:

- FRANȚ Anuța Elena, Criminalistică. Curs Universitar, Ediția a III-a, revăzută și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2023.
- IONESCU Lucian, Expertiza criminalistică a scrisului, Ediția a 2-a, Editura C.H. Beck, București, 2010.
- ALĂMOREANU Sorin, Teorie și practică în expertizele grafice. Note de curs pentru master, Ed. Hamangiu, București, 2023.

### Suplimentară:

- ALĂMOREANU Sorin, Problematika expertizelor criminalistice. Note de curs pentru studii de master, Ed. Hamangiu, București, 2013.
- BOIA Aurel, Introducere în grafologie și expertiza grafică, Imprimeria Tiparul Universitar, București, 1944.
- CIOPRAGA Aurel, IACOBUȚĂ Ioan, Criminalistică, Ed. Junimea, Iași, 2001.
- CONSTANTIN Radu, Grafologie. Personalitatea în scris, Ed. ASAB, București, 2007.
- FRĂȚILĂ Adrian, PĂȘESCU Gheorghe, Expertiza criminalistică a semnăturii, Ed. Național, București, 1997.
- FRĂȚILĂ Adrian, CONSTANTIN Radu, Expertiza grafică și raționamentul prin analogie, Ed. Tehnică, București, 2000.
- FRĂȚILĂ Adrian, PĂȘESCU Arin, VASILESCU Andreea Diana, Expertiza criminalistică a scrisurilor dezorganizate, Ed. Continent XXI, București, 2002.

11. FRĂȚILĂ Adrian, PĂȘESCU Gheorghe, VASILESCU Andreea Diana, Expertiza criminalistică a cifrelor, Ed. Oscar Print, București, 2003.
12. FRĂȚILĂ Adrian, PĂȘESCU Gheorghe, Expertiza criminalistică a scrisului și semnăturii de quantum redus, Ed. Pro Universitaria, București, 2008.
13. LAZĂR Augustin, ALĂMOREANU Sorin, Expertiza criminalistică a documentelor. Aspecte tactice și tehnice, Ed. Lumina Lex, București, 2008.
14. MATEI Gabriela, Investigarea criminalistică a infracțiunilor privind operele de artă și artefactele arheologice, Ed. Universul Juridic, București, 2010.
15. NEGRU Mihail, Tratat practic de grafologie științifică, Ed. Universul, București, 1943.
16. SANDU Dumitru, Falsul în acte. Descoperire și combatere prin mijloace criminalistice, Ed. Lumina Lex, București, 1994.
17. STANCU Emilian, Tratat de criminalistică, ediția a 6-a, revăzută, Ed. Universul Juridic, București, 2015.
18. Revista română de criminalistică, revistă editată de Asociația Criminaliștilor din România.

### 9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina contribuie la formarea abilităților profesionale specifice în corelație cu standardele profesionale aplicabile profesiilor juridice și a celor conexe.

### 10. Evaluare

10.1 Evaluare continuă		Pondere (min. 30%)	50		
Curs	Forma de evaluare				
	Pondere		0		
	Nepromovarea Evaluării continue determină nepromovarea Evaluării finale				
	Metode de evaluare	Detalii	Pondere	cu reexaminare	
Seminar / Laborator	Forma de evaluare		Verificare mixtă		
	Pondere		100		
	Nepromovarea Evaluării continue determină nepromovarea Evaluării finale		Da		
	Metode de evaluare	Detalii		Pondere	cu reexaminare
		Referat		50	Da
Verificare orală periodică		30	Da		
Studiu de caz		20	Da		

10.2 Evaluare finală		Pondere (max. 70%)	50
		Forma de evaluare	Verificare scrisă finală

### 10.3 Mențiuni (situații speciale în evaluare)

Nu este cazul

#### **10.4 Standard minim de performanță**

- Cunoașterea noțiunilor fundamentale ale disciplinei;
- Cunoașterea elementelor specifice unei investigații criminalistice;
- Utilizarea corectă a limbajului de specialitate.

**Data completării,**

**Titular de curs,  
Conf. Dr. ANCUTA ELENA FRANT**

**Titular de seminar,  
Conf. Dr. ANCUTA ELENA FRANT**

**Data avizării în departament,**

**Director de departament,  
Conf. Dr. MARIUS NICOLAE BALAN**